

Het museum is een Rijksmonument

Voormalig GEMEENTEHUIS van de gemeente Wijk aan Zee en Duin daterend uit 1908. Het aan de oostzijde van het Westerhoutplein gelegen gemeentehuis, dat tevens dienst deed als conciërgewoning, is ontworpen in een op het zeventiende-eeuwse Hollands Classicisme teruggrijpende bouwtrant door de Haarlemse architect J. London in samenwerking met architect J.J.L. Moolenschot te Amsterdam. Twee jaar eerder had London in Halfweg een raadhuis in dezelfde stijl gebouwd. Burgemeester en Wethouders wilden een nieuw gemeentehuis naar dit model.

Op 8 juli 1908 vond de aanbesteding plaats, waarna het werk gegund werd aan de plaatselijke aannemer Ph.B. Schram. Vanwege de meevallende inschrijvingsom werd besloten de buitenmuren op te trekken als spouwmuren in plaats van steensmuren en het gebouw zowel in de lengte als breedte één meter te vergroten. Het gemeentehuis heeft dienst gedaan tot de samenvoeging van Wijk aan Zee en Duin met de gemeente Beverwijk in 1936.

Het pand is opvallend gelegen aan het Westerhoutplein, tussen twee straten die op het plein uitkomen. In tegenstelling tot het meermalen verbouwde interieur verkeert het exterieur nog vrijwel in de oorspronkelijke staat afgezien van enkele wijzigingen in de achtergevel, waaronder twee dichtgezette vensters en een verbindingslid naar het achterliggende kantoor. Sinds 1991 is in het pand het Museum Kennemerland gehuisvest.

N.B. De genoemde aanbouw tegen de achtergevel en de van na de bouwtijd daterende dakopbouw op het achterschild vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

Symmetrisch opgezet pand met een rechthoekig grondplan en een hoogte van één bouwlaag onder een leigedekt schilddak met de noklijn evenwijdig aan de voorgevel en een ruim overstek op brede geprofileerde klossen. Op beide nokeinden staat een in bruinrode baksteen gemetselde vierkante schoorsteen voorzien van getrapte inspringende hoeken, een natuurstenen voet en een dito deklijst waarop een koperen schoorsteenkap in de vorm van een ingezwenkt tentdakje bekroond door een bol.

De buitenmuren zijn opgetrokken in bruinrode machinale waalklinkers in kruisverband met snijvoeg. De voorgevel is rijker uitgevoerd dan de overige gevels en voorzien van een plint met een geprofileerde bovenrand van zandsteen, een pilasterstelling, en een zandstenen architraaf. Alle onderramen van de schuifvensters kunnen met luiken worden afgesloten met uitzondering van het venster rechts in de rechterzijgevel.

De symmetrische voorgevel (W) heeft een middenrisaliet waarboven het dakoverstek is opgewelfd ten behoeve van een zandstenen jaartalsteen "ANNO 1908" in de vorm van een door dito bloem- en vruchtslingers omgeven liggende ovaal. In de middenrisaliet bevindt zich een door kleine zijlichten geflankeerde getoogde paneeldeur waarboven een gewelfd kalf en een groot meerruits bovenlicht. Links en rechts hiervan telt de middenrisaliet twee Ionische pilasters met zandstenen kapitelen waartussen een zandstenen bloem- en vruchtslinger. Ter weerszijden van de middenrisaliet bevinden zich twee 24-ruits schuifvensters die geflankeerd worden door paren pilasters als in de middenrisaliet, de buitenste eveneens verfraaid met een zandstenen bloem- en vruchtslinger. Op

het voorschild staat boven de middenrisaliet een dakkapel met gesneden wangen, een door Ionische pilasters geflankeerd stolpraam met kleine roedenverdeling, en een gebogen fronton.

Ter weerszijden van deze dakkapel bevindt zich een kleine dakkapel voorzien van een zesruits liggend venster en een plat dak. Op beide zijschilden staat een dakkapel als laatstgenoemd.

De rechterzijgevel (Z) telt drie schuifvensters als in de voorgevel: rechts van het midden twee en links één. In de linkerzijgevel (N) bevindt zich links en rechts een dito schuifvenster, en in het midden een door een zijlicht geflankeerde paneeluur waarin een raam en waarboven een vijftienruits bovenlicht.

Ook in de achtergevel (O) zijn 24-ruits schuifvensters toegepast: rechts twee en links één (de twee tussenliggende vensters zijn dichtgezet). In het interieur zijn de vestibule en de centrale hal nog intact.

Tegen de linkerzijwand van de sobere hal hangt een gedenkplaat met het opschrift "Raadhuis geopend/ 25 Februari 1909 door/ H.H. del Court van Krimpen/ Burgemeester" gevolgd door de namen van de wethouders, de raadsleden en de secretaris. Vanaf de parterre leidt een steektrap met bovenaan een kwart naar de zolderverdieping waar vroeger een archiefruimte was afgeschoten. Bovenin de met kraaldelen beschoten gordingenkap bevindt zich een vliering met twee gecementeerde rookkanalen.

Waardering

Het pand is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als grotendeels gaaf bewaard gebleven gemeentehuis uit het eerste kwart van de twintigste eeuw, opgetrokken in een op het Hollands Classicisme teruggrijpende bouwtrant naar ontwerp van J. London. Het exterieur is grotendeels graafbewaard, het interieur in wat mindere mate. Tevens heeft het pand situationele waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan het Westerhoutplein.

Bron: Monumentenregister.nl